

23. gada-gabjums.

Mahjas weesis.

Maksa ar pefuhfifchanu par pakti:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" pusgadu 85 "

Maksa bez pefuhfifchanas Riga:
par gadu 1 rub. — kap.
" pusgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-beenam no p. 10 fahfoht.

Maksa par fludinashanu:
par weenas fleijas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weenu, to tahda rinda eenem, maksa 10 kap.

Redakcija un ekspedizija Riga,

Ernst Plates bilshu un grahmata-drukatawa pee Pehtera basnijas.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpafchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesis isnahf ween reis pa nedeku.

N° 17.

Sestdeenā 29. April.

1878.

Wiseem teem, kuri Mahjas weesi par scho gadu lihds schim naw aismaksajuschy, kaut gan tas dandfahrt tijis atgahdinahs, teel zaur scho pasinohts, ka wimu eksemplari no Nr. 18 fahfoht wairs netiks pefuhfifiti.

Ernst Plates,
Mahjas weesa ihpafchneeks un redaktors.

Rahdittajs.

Saunatahs sinas. Telegrafa sinas. Cefschemes sinas. Lepnas behres, uguns-grehts, Widsemes lohpu aifstahmeschanas beedriba, pahf lahdeem schwindlereem, benefiz-konzerte. No Mangalmuischas: juhras fihla. No Druwenes: tureenahs buhshana. No Eirjas pufes: behdigi notikumi. No Turaidas: flimidas. No Dpetalna: dahshadas sinas. No Chrgemes brandses: nelaimigi notikumi. No Peterburgas: augsta Keisara utafs. No Dtschalomas: torpedu aifbegshanahs. Uhfemes sinas. No Berlins: Anglu fara-fugu eebraufshana Bat-tijas juhra.

Rahdas sinas ij Zahnu brandses. Notikumis Italiija. Peelikuma: Manina Marfa. Rosalis deguns. Graudi un seedi.

Saunatahs sinas.

No Rigas. Trefschdeenu pulksten 2 pehz pusdeenas wizegubernatora E. v. Krudeneta lihki aifweda ij Zehkaba basnijas us beidsamo dusas weetu.

Wifangstaka pateiziba. Kad muhsu augstai Keisareenei tila sinams darihts, ka Riga pilsehtas gwardija un dseedafchanas beedribas „Liederkranz“ falasijuschy preefsch lara-wihru trahkumu zeesdamahm familijahm 4602 rubl. 97 kap., tad muhsu augsta Keisareene pawehlejufe, issazibt pateizibu wiseem teem, kas pee schahs teizamas leetas dalibu nehmuuschy. To Widsemes gubernators dara zaur „Widsemes gubernijas awisehm“ sinamu.

No Jelgawas. Ka „Kursemes gubernijas awises“ sino, tad tai 22tra Mai tikschoht Jelgawa notureta wifpahriga Kursemes muischneeku un semes-ihpafchneeku konferenze (fapulze).

Meera zeribas. Behz jaunatahm awischu sinahm spreeschoht jafata, ka meera-zeribas deenu no deenas wairojahs. Wifu pirmis japeemin, ka grafs Schuwalows, kas Londone bija par Kreewijas wehsneetu un ar Anglijas waldbibu farunajahs pahf meerigu islihghchanu starp Kreewiju un Angliju, aifbrauzis schinis deenas no Londones us Peterburgu, lai waretu Anglijas preefschlikumunus un prasijumus fawam augstam Waldneekam preefscha liki. Politikas prateji un awischneeki spreesch, ka grafa Schuwalowa aifbraufshana us Peterburgu esohht pirmis taisns fohlis us meera nodibinashanu. Tad ari japeemin, ka Kreewija tahm leelwalstim, lam ar Turzijas leetu kahda hala, preefscha likufe, lai wifas lohpa nospreestu kas ar Turzijas walsti Ciropa buhtu darams, lai reis naids

Turzijas deht starp Ciropas walstim beigtohs. Schis Kreewijas preefschlikumunus atradis pee wifahm Ciropas leelwalstim labu usaemshanu, jo tahs atsinuschas, ka tilai us tahdu wihfi buhtu meers Ciropa panahstams un nodibinajams.

No Peterburgas. Keisars Wilhelms muhsu augstam Kungam un Keisaram pefuhfifit Bahzijas augstako gohda-sihmi. Schi gohda sihme lihds schim tilai bija Bahzijas Keisaram un 2 Bruhschu printscheem.

„Waldbibas wehsnees“ sino, ka leelfirstene Anastasija Michailowna (simufe 16. Juli 1860ta gada) faderinata ar Friedrichu Franzi.

Ar walstskanzlera firsta Gortschalowa atweseloschanohs, kas bija faslimis, gohds Deewam tagad brangi weizotees.

Ka kahda tureenahs awise sino, tad kahds besdeewis Peterburgas Jsaaka basniza aplaupijis weenu swehtbildi.

No Kertschas. Ka no tureenahs teel sinohts, tad kahds leels Anglu damslugis preefsch kahdahm deenahm gribejis Kertschas ohsta eebraukt, bes ka winsch buhtu lahwees no walts-luga few zelu rahdiht. No baterijahm dewa Anglu kugim sihmi, lai nebrauzohht; bet winsch to ne-eewehrodams tomehr brauza un faplohsija torpedu drahtis, lihds beidsohht pee ohsta aifshleguma, aihuhrahs, ta ka no westas newareja tapf. Lai kugi waretu wafam dabuht preefsch braufshanas, isnahs luga kapteinim maffahf kahdus 18,000 rublu, bes tam wehl waldbiba nebuhs ar meeru, ka Anglu kugis eedrohschinajees, tahdus darbus strahdaht.

Telegrafa sinas.

No Peterburgas tai 27. April. Wakar riht grafs Schuwalows no Londones aifbrauza prohjam.

No Londones tai 26. April. Tureenahs leelafahs awises issata tahs dohmas, ka grafa Schuwalowa aifbraufshana no Londones us Peterburgu nosihmejoht meera astureschanu.

No Berlins tai 27. April. Bahzijas Keisars Wilhelms schini wafara nebraufschohht us Wisbadeni.

Firsta Bismarka nerwu laite zaur pehdejo faslimshanu ir no jauna parahdijufes. Pahf firsta pahrbraufshanu wehl nekas naw nosazihhts.

Geschiedenes Sinaas.

Lepnas behres. Birmdeenu s'chë Riga bija redsamas lep-
nas behres jeb lihka pawadischana, prohti mineta deena pulk-
sten 2 pehz pusdeenas tika generata v. Dehn lihks no zita-
deles aifwests us Riga-Dinaburgas stanziju, no kureenas to
tahkat aifweda us Igauniju, kur tam muiska un familijas kapi.
Bija leels kauschu pulks fapulzejes, lai waretu lepno lihka
pawadischanu redseht. Lihki pawadija augsti kara-kungi us
sirgeem jahdami, tad nahza kara pulki ar musiki. Pee bah-
nuschä to fagaibija schejeenas daschas beebribas. Pehz tam,
kad saldatu pulki rindas bija nostahjuschees, wini wairaf reisu
ar flintahm schahwa. — Sirds tika aifgrahbta, s'cho lepnu-
mu un gohdu flatotees, kas nelaika generalim tika parahdihts.

— Sestdeenu ap pufnakti iszehlahs uguns Ilgazeema alus
bruhsti. Uguns bija iszehlufehs maschinu ruhme un tad aif-
nehmufe leelo alus bruhsha ehku un magasihnes, kur atra-
dahs meeschi, eefals un apini. Wifs alus bruhstis ir ap-
drohschinahs par 177,000 rublu. La zaur uguns-grehku
notikufe schahde teel rehkinata us kahdeem 40,000 rubteem.
No kam uguns iszehlufehs, par to tagad usnemta ismellefchana.

— Plohsta tilts tika isgahjuscha nedeta, peektdeena, Dau-
gawa eewilktis un ta tad masee damflugischi starp Rigu un
Jelgawas Uhr-Rigu wairs nebrauka, jo nu pa plohssta tiltu
staiqaschana un braufschana noteef.

Widsemes lohpu aifstahweschanas beedriba atgahdina, ka
ir aifleegts, putnus fakert un putnu ligdas isposhtih, la ari
aifleegts pa nahrstas (pahroschanas) laiku schantus jeb fakertus
mescha putnus us tirgu west. Scho nosajijumu jeb aifleegumu
pahrelahpejem teel fakertee un noschante putni atnemti un
pafcheem uslikta naudas strahpe lihds 25 rublu.

Par kahdeem schwindlereem, kas ar wiltu (pafaktaititu)
naudu gribejuschi tirgotees, „Rig. Btg.“ pasneeds schahdas
sinaas: Preefsch kahda laizina fateelaks kahda restorazija diwi
pafihstami, kuras nosaulsim par Tipu un Tapu, wiru ihstohs
wahrdus neminedami. Lips stahsta Tapam, ka kahds nepa-
sistams smalks lungs esohf schim peedahwajis pirkt pafak-
taifitus papihra-rublu gabalus un dohdohf ischetri pafaktaiti-
tus par weenu riktigu rubli. Bet kad nu wiram, prohti
Tipam, ne-esohf naudas, tad winsch fawam draugam Tapam
schahdu isdewigu pelnas awotu darohf sinamu, un nepasistamo
andees wiru jaw esohf pasinojis, lai schurp us restoraziju
atnahloht. Pehz kahda brikhina teefcham ari nepasistamais
atnahf un ar Tapu eepasinees, wini abi noruna fakittees nah-
lofchas deenas wakarä jik kahda weeta, kur nepasistamais
dohfchoht Tapam par 100 rubl. riktigas naudas 400 rubl.
naudas, kas us to smalkato pafak taifita. Norunata laika
fateelaks jaunee andees draugi jaunä weeta; Taps dohd fwe-
schajam 100 rubl. riktigas naudas un schis Tapam eesehge-
letu pazianu, wirs kuras weens papihra rubla gabals redsams.
Tad fwefchais aiseef. Raimigais pirzejs pazianu usplehstis ne-
atrohd wairaf neta la fawihstiu prastu drukas papihri un
wirs ta weenu riktiga rubla gabalu. Nu peeteizahs abi draugi
pee polizejas un fuhdsahs weens pa ohtru, fazidami, ka weens
waj ohtrs ar nepasistamo eepreefschu stiki norunajis un ta
ohtru peewihlis. Us tam abi pastahw. Redsehs, waj trescho
meistaru usees. Draugi Lips un Taps ir schim brikhiam
drohschi apzeetinati un naw wairs zerams, ka s'cha stika gals
buhf kohf jautra.

Benefiz-konzerte Latweeschu beedriba. Zur nogahjuscheem
nepatihlamu eefpaidu darija tas, ka s'chi konzerte til wahjt
bija apmekleta, jo lihds schim bij jadohma, ka us konzerti wai-
raf radisees laudis neta us teatereem, kas daschureisi teel dohti.
Bet, kas to dohs, aifweenu wairaf ir tahdi laudis, kas labprahf
miziti ar swahrguli galwa walka un par latru prastu lohpu schlo-
bischanu un diwejadi faprohtamu wahrdü is balagantschika
mutes wairaf preezajahs neta par to, par ko buhtu pateefi
japreezajahs. Tadeht gan tur, kur tikai nopeetni un jauki
dseef, dascham labam netihf no-eet waj ari meezigi noschdeht.
— Bet ta ka nerras wifur atrohdamas, ta ari konzertes un
no tam fwehtdeenas wakarä wareja te pahrlleezinatees. Bija
kahds pahris, no wezakeem palaisf audsinati puikas, te atnah-
luschi, kas zaur rohlu plaulschinaschanu nepatihlamu un
wifai nepeeklahjigu trohlfni iszehla; bet ari redsi, radahs tuh-
dal ziti nerri un ta tad reisahm sahle iszehlahs tahds trohl-
fnie, kahdu us eelahm Hungerkummer wakaräs, mehds peedsih-
woht. Buhtu gan bijis wehlejam, ka tahdi puikas tiktu ne-
ween is sahes, bet ar' pa Zahnu wahrteem lauka us mahjahm
aiftreekti.

Par pafchu konzerti mums ir jaleezina, ka ar dseefschanu
gahja wifai jauki un ka ilgi til jautu dseefschanu Latwee-
schu waloda nebijam dsirdejusch. Wifjaukafi tika dseedata
dubult-kwartete „Ilgoschanahs pehz tehwijas“ no J. Heim,
dahmu kohris is operas „Nothkappchen“ un Lihgo Zahnu
dseefma (ar orkeftera pawadischanu) no Baumana Kohrla.
Ari solo dseefschana gahja itin brangi un jaleezina, ka wif,
ko darija, ar preeku un labprahfibu darija. Te japeemin s'pesh-
leschana no Ohre L., kas deefgan mahfsligi un jo weikli no-
tika un dewa fewischi preeku s'cho zeribas pilnu jaunekf
dsirdam s'peshlejam. Baumana L. Zahna dseefma, klaufitajus
la grahbtin fagrahbe. Mums gahje ta, la netaf konzerte wehl
neta gahjis, jo lihds ar Zahna dseefmu preefsch muhsu azim atti-
nahs bilde, kas sen, jaw wifai sen bija isa tminas sudufe. Te redser
jam spohschu Zahna-nakti ar mirdsoschahm swaigsnem pee debefs
un degdamahm darwas muzahm us semes, un s'chai fawada gaisma
us maurina nometuschohs kauschu barus, kas ap feeru un alus
jauki tehrsedami s'cho jauku wasaras nakti kohpa pawada. Te
us reisi is nihzgaleefschu puhla atflan lihgoschana, bet til ko
dseefmu pawedeens teem fameschejahs, tuhlfrit kriht eefschä
lihumeefchi, tad meitas ween un tad wetschi, kamehr beidsohf
wif kohpa lihgo ta la wezahm leepahm lapas trihz un Dau-
gawas krasids atbalsis flän. — Baldees dseedataji — baldees
Baumana lungs — lai wakarä-wehsmira Jums schowakarü
Peterburgä fweizina.

Bet Jums Uhrgal lungs, mehds par Juhfu puhlineem un
ruhpihu mahzifchanu, schodeen la Juhfu gohda deena, pi-
nam Jums newihstamu lohberu krohni un wehlejam Jums
wehl ilgi te s'chai amatä puhletees, la ari jo prohjam daudf
pazeetibas un neschaubigas usjihfibas pee lausfchanas dse-
efschana.

No Mangalmuischas. La sem J. Daudert lunga (Bald-
schlöschchen alus bruhsha ihpafschneela) preefschneeziabas stahwe-
dama Mangalmuischas juhras ffohla Mihilgrahwe atlaida pehz
8 mehneschu mahzibas laika isgahjuscha zetorideena fawus
pirmohs mahjeltus un noturehts eefamens parahdija mahzi-
schanas weifschanohs, jo wif pee eefamenes peelaisftee mah-
jektü fawu eefameni labi nolikuschi un prohti Karl Suberts
is Muhrumuischas pee Balmeeras, Pehteris Widins is Zeteles

un Mikelis Bihtols is Mangalmuischas par 1 mas klases stuhromoneem (Suberts efsameni nolisdams dabujis to peesihmejumu: „tohti labi“ un Widins to apshmejumu „brangi“ (recht gut) un Bihtols to apshmejumu „labi“) un Johans Wahrlein is Balkas par 2tras klases stuhmani. Stohla bija pa seemas (1877/78) pufgadu kahdi 20 fsholeni, kas fcho pawafari wisi us daschadeem lugeem deenasta dewuschees.

No Druweenas. Schini pawafara fche septineem faimneekem fawas mahjas ja-astahj. Muischas ihpashneeks lika wineem tahdus paghrejumus preefscha, ka neweens newareja tohs zereht ispidiht. Ra tagad rahdahs, tad mineto mahju laukds warehs feen'ahschi netrauzeti fawas balsis zilajt; jo tagad fur zitu mahju lauti teel ar zeribu usarti, pirmos walda tufnescha klufums.

Karl Lihz.

No Tirses puses. Mikhlais Mahjas weesi, kad tu jaw labprahst sinas nesi, tad es ari tewim no minetas puses kahdus wahrdus par laumeem darbeem isteitschu. Bij jauka pawafaras deenina, neweens mahlonitis pee debefs welwes nebij redsams. Saulite fawu spohschu waigu rahdidama, pehdigu seemas sneegu iskaufeja, un par teloschu straumi padarija. Deewa wahrdi beidsahs un wezais draudses gans rohkas pazeldams draudfi ar swehtischanas wahrdeem atlaida, jauka ehrgelut flana laudis pa basnizas durwim pawadija, un tohrna pulksiens ar fawu balsi gahjejeem peefohdinaja: „Nesat Deewa wahrdu gohdigi fawas firdis, un ne-istlafat to starp ehrlschkeem.“ Bet waj gan wisi Deewa wahrdu graudus, un wiau auglus us mahjahm pahrnese? kas to dohe. Dschu jaw fche pat netah, pee basnizas buhdama frohgâ bij fawas galwas ar braudwihnu un zitu pohsta dshreenu pahral peepildijuschu. Schee nu fehshahs ratds eefschâ un laisch, ka buhtu jadohma, ka zelsch preefsch scheem ween buhtu taifhts Bet ne wis ta! zelsch peeder ari teem, kam nekahds dshreena twaiks galwu naw fajauzis. — Schee laikam to nebij wis wehâ likuschu, tadeht aulischkeem ween us preefschu dewahs, kamehr us reis, weens no tahda braujeju flaitla fchaujahs weenai wezigai feewinai wirsû un ar ilfes galu rauj pee semes, ta ka feewina fahpigi trahpita stipri ekleedsahs un krisdama gihmi us afmineem breefmigi bija fadausijusi un ari rati, fur wairaf zilweli eefschâ bij, pahrskrehja, ka nabaditei leelas bruhzes bij tikuschas. Te gan weena zita feewina, kas pa ohtru zeta malu bij gahjusi, usfautusi, lai pagaida, bet par walti; braujeji tikween zits us zitu uskleeguschu, lai laisch ween prohjam; waj gaidihs, lai pasihst, par fo sinams tad atbildeschanu prafhs, un ta tad jo aschaki firgus fapperdami aishkrehjuschu, bes ka pasihiti tapuschu. Lai gan pehz teem ir mellejuschi, taf schim brihscham wehl naw sinami. Seewina stipri fahista wehl naw wesela palifusi. Te nu mikhlais Mahjas weesi tewim esmu isteizis, kahdus auglus nef tas pohsta dshreens, kas laudim azis meergainas un neslaidras padara ka ir zetu no pascha Deewa nama us mahju neslaidru padara un ka laudis fwehtu deenu Deewam par gohdu nespehji pawadiht.

Sihkstais.

No Turaidas. Zelsch tagad brangi jaw faufs un satumi ari weetahm rahdahs — waj nebuhs laiks atfal pehz garas seemas us Widsems Schweizeem dohtees tohs apflatitees? Ta jaw daschs labs Midseeks un tahlineeks, tikpat kam tee jaukumi jaw pasihstami, ka ari kas til no teem dsirdejis — draugu fahls usbildinah. — Un tapat fche mehs — fewischi weefnizneeki jaw ilgojamees zeeminus driht redscht at-

brauzoht. — Bet fo gan faziseet, kad stahstichu, ka pee mums jaw preefsch 6—7 nedeti — kad wehl beesais sneegs Gaujas krasus aplahdams dabas jaukumus faldâ rihta meedfina midfinaja un puilas, ja kreetni drohschi, dschiw! ar ragaminahm laidahs — diwi weesi eeradahs un kuzi, neween gar Gaujas krasieem, wezo pilu atlikas un weefnizas miteklojohs, bet wisas mahjas, — israhdahs waj ka gauschi no pasmibas jeb leelas sinkahribas un ne stundu un diwi stundas, bet ar nedelahm usturedamees. Mums eedshwotajeem, lai gan wisi pret teem greisu prahstu turam, to-mehr us to labako ja-usnem. Par wisam fche blehschi flahde fsholai, til spihitigi, ka daschu deenu to ne-aismirksim. No rudens jaw dsirdeja par Straupes pusi fshohs paschus kleisfoht — te pehz seemas fwehtieem Inzeem pagasta — „muhfu nahburgas“ — kamehr us Merza fahkuma pee mums. Ta tad no Merz fahkuma lihds fshodeen, mums preefsch teem ar bihschchanu un gohdaschanu, trihoht un drehoht jasemojahs. No eefahkuma, laikam ka launedamees, pat lihds April nebija wis til nikni ka par Straupi un zitas puses, fur dauds dsirdeja nahwe gremdejoht — bet tagad, ka erbuligati palitdami jaw daschus wezakus stipri ween peemelle — weenam tehnam bija 14. April diwi behrnini reisâ fmiltschu kalnina jaglaba.

Sirds mihli wezati, ir gan starp Zums dauds, kas gauschi mas un nemos to ne-erwehro, wahjus behrninus no lauka eefchanas issargah, — jo pee Zums wezs eerasts wahrds: „Kad buhs par nahwi wehlehts, tad fargi ka gribi mirs un mirs“ — us to Zums atbildu: „Nekahrdinajeet Deewul!“

Jo preefsch trihs nedelahm nepehdu no istabas nebuhs is-eet — un ta flimiba wehl paleekoht daschas nedetas, pat daschus mehneschus flimneeks, lai gan mehs dohmajam, kad jaw pilnigi wefeli, bet te us reisi, ka gluhnedams tihgeris nabadsinans rauj us truhdeschanu.

Bes scheem runateem diwi „weeseem“, kas ir „masalas un kallaflimiba“, wehl muhs preefschlaita tahdas pat masas flimoschanas, ka galwas fahpeh, klepus u. t. pr., „kas taifni gan no tam nah, ka behrneem nabadsineem naw zita dshreena, ka ledainais uhdens un tuhlin flahpes pee atas“ — ari zeeschi ween apmelleja, ka no 77 fshlneekem, zaur zaurim rehkinajoht, lihds 13 behrni katuru deenu flimoja, no rudens masak, us pawafara pusi arweenu wairaf, ta ka par to pastahwigo fshoklas laiku no 1. Nowembera lihds Merzim, „sinams zits ilgaiti, zits ihfati no 45—10 deenahm —“ 1145 deenas zaur flimibu tika kawetas. Par brihnumu weena weeniga meitene palifa gluschu neslimojusi. Kad nu mehs tikuschu un teelam wehl tagad ta wajjati, tad gan sinams, ka ar leelu nepatilschanu us schahm deenahm un tahdeem zeemineem flatamees un ar wisu fshahbaku prahstu laikam gan fshlotajis ar faweem fshlneekem, tapehz ka pats jaukalais un labalais wairs ne-atdabujams fshoklas-laiks zaur tam laupihis — tohs eerauga. Bet ar kahdahm firds fahpehm wehl tee, kam wiau mihlee us muhschibu aistranti, tohs nepeeminehs?!

Kaut taf driht tee no muhsu widus aiskultohs, lai mehs atfal pehz garas seemas gruhumeem fawus dabas jaukumus fo Deews mums tadeht, kad mums til labi ar plauschanu newezahs, ka ziteem, par gara un meefas ispreezaschanahs lihdsleekem wairaf dewis, waram ka bihbeli, fur Wisfpehzigais grawas un kraujas fawu ne-isslawejamu darbu rahdijis ar

pašemotu firdi klusibâ apflatiht un pat muhsu weefotajeem ufdseedacht: „Zuhs stalti pilsehtneeki, ja patihf zeemotees: Schurp nahzeet! jo të Gaujas malâ, dšikâ lejâ, farlan' baltas pukes seed, kur meitinas lohšchâ feijâ, dseedadamas zauri breen. Nolle.

No Opefalna. Wispirms man japeemin, ka us tureeni zetojht gadijahs redseht to jauno pilsehtniau, kura pee Lejas muischas teef buhweta. — Zau pa dalai ir ta, lã us pilsehtas mohdi eerehdita. Dirgotaju Gillindera un Knappes kl. nami ir tee krahschnafee schini pilsehtina. — Pilsehtniu paschu fauzoht par „Sarkano pilsehtu,“ lã to man kahds tehws stahstija, kusch fawas jaunbuhwetas mahjas juntuš paschu laiku sita ar schindeleem. — Lã scho weetu apflatihtis zetoju atkal tahtak, un weenmehr pa meschu mescheem us preekschu dohdamees, ohtrã rihã paschã Deewa wahrdu laika eefahlumã nonahzu Opefalna draudses fshlã, kur mani it laipni usnehma. — Seme të ir gaušhi kalnaina. Skohla, basniza un kapsehta atrohdahs nezil tahtu weena no ohtras kahdã kalnã. Bret deenwideem pazetahs tas geografijas grahmatãs peeminetais „Wella kalnã“ un wehl dands jiti mafaki. Behz beigtas Deewa kalposchanas atnahza fshlotajs Müller k. mahjãs. Un pehz brihtina schahs draudses zeen. mahzitajs ar schẽ atnahza. Barunajuschees un pufdeenu paturejuschhi minefee lungi dewahs us kapsehtu, pee kapu apstahweschanas. Mahzitaja wahrdu kehrahš wifseem kapmalã stahwedameem pee firds tã, ka afaras teem is azim bira. — Basnizas swans willa fawu fehro flaru bes miteschanas, kamehr schẽ tika us Deewa lauka strahdahš un faules stari apspihdeja wehl pehdigo reisi aishgahjuschã sahreku. — Zeen. mahzitaja wahrduš klaufotees peepefchi isdširdeju it tã no debestim ragu musiku atflanohi. Apflatihtees eerandšiju nezil tahtu kahdu ragu musikas kohri, kusch dehl weena jannella pawadischanas us pehdigo dufu bija kapenis atnahzis. — Behz tam fshlã fapulzejahs daschi lungi un kundses. Tee mehginaja teateri spehleht. Dseedaschana itin brangi isweizahs, tã ka preeks bija to klaufotees. Apakatu nahšdams eegreeschohs Balsmanes muischã pee kuras tirgu tani deenã tureja. Muischu puschko wiswairak lapu kohi, kuzi tur leelã flaitli atrohdahs. Behdigi wehl apflatihtu tahs deesgan mahšligi buhwetas dširnewas un tad steidschõs tahtaki. M. Dandens.

No Chrgemes draudses. Mihilais Mahjas weesi! Tu wehlejees sinahht, lã latrã draudšẽ un pagastã tauteeschi dšihwo, kahduš preekus tee banda, kahdas behdas tee rauda. To eewehrodams gribu tew pastahstihht pahz muhsu draudses peedšihwojumeem, ka tu tohs wari atkal ziteem tauteescheem pastahstihht. Gohds Deewam, seema ir pahzreesta, bes leela aulstuma un nitneem negaifeem, wisleelakais fals ir bijis 17 grahdu. Sneegs ir nokufis un uhdens aistezejis, ne kahdu leelu nelaimi un pohstu nepadaridams. — Saulite fahl spirdšinahht seemas fehju, kura semalãs weetãs un seemela pufes flakta isflatahs. No sehrgahm un grubtahm flimibahm esam pasargati, til ar ilgošchanohs gaidam fillu pawafaru un augligu wafaru. Lã nedelã, kad Marijas paslubinaschanas deenu swehrtijam, peedšihwojam behdigus gadijumus, kuru deht wehl ilgi afaras flauzihs. Swehtdeenã pehz pufdeenas, aishbrauz Zau R. muischas deenastneeks, pee nahburga kahdas waijadšibas pehz. Utpakal brauzoht nahš nahburgs lihds us krohgu, deht kahdas andeles lihlapas nodšert, bet bij laikam par wairak dšehruschi, jo pirmdenas rihã atrada Zau R.

muischas deenastneeku mahjã, kamanãs aukstu bes dšihwibas. — Pa leelzetu, kusch zaur muhsu draudšẽ eet, braukuschhi diwi suhrmani ar lineem us Behrnawu. Ne tahtu no Zau R. muischas, pa nakli brauzoht, fahl weenam rati no zeta pa ledu grahwi flihdcht. Bihrs laikam gribedams wesumu attureht, stahjees grahwa pufẽ preti, bet par nelaimi wesums gahsees wihram wirfũ. Ohtris to redsedams nobihjees, naw prohwejis weens patš to glahbt, bet fshrehjis us tuwejo zeemu palihgu melleht. Kad ar palihgeem atnahza un wesumu isgrahwia iszehla, atrada fawu zeta draugu jaw isdšifuschu. — T. muischas deenastneeks aiseet ar fawu dehlu us meschu mallas zirfi. Par nelaimi dehls eezert kahjã. Tehws dehlu atstahj meschafarga mahjã un aiseet pehz sirga, ar to dehlu us mahju west. Gribedams ahtraki mahjã tikt, winsch usnem zetu taifni pa plawahm un upi, kur tilai seemã brauz, bet wafarã naw nekahda zeta, ne tilta, ne lahga laipu, kur pahri staigaht. Bet minehts wihrs taf gribejis paschõs pluhdõs pahri tikt, bet laikam naw warejis, jo wehl lihds schim neweens naw redsejis to pahrnahkuschu. Buhs upẽ noslihziš. Seewa un behrni raud gaušchas afaras, jo winu tehws un maifes dewejis ir pasudis, jeb gut ne-aplohpts upes dšilumos. Lã Deews pasarga muhs wisus no ahtras nahwes, bet lai fargajamees ari paschi. — Wehl newaru atstahht, nepeeminejis pahz muhsu draudses fshlahm un fshlotajeem. Muhsu draudšẽ ir 8 pagastũ un 7 pagastu fshoklas. Gandrihs latram pagastam ir pascha pagastã dšimis fshlotajs, kuzi wifir ir draudses fshlotaja fsholneeki, kura galwu puschko firms matu krohniš. Tas rahda, ka winsch jaw ilgi strahdahjis ta kunga wihna kalnã, draudses jaunohs lohzinus pohstedams. Par to draudse winu mihlo un gohda lã fawu sehwu. Lã Deews winam wehl leel ilgi dšihwoht draudšẽ par laizigu un muhschigu swehrtibu. Kahds Chrgemes draudses lohžellis.

No Kuldigas. No tureenas teef Rigas Kreewu awisei „Рижск. Вѣст.“ par Kuldigã buhdameem Turku wangineeleem tã siaohts: Kad Turku wangineeki Kuldigã nonahza, tad dascheem bija fudraba, dascheem atkal selta nauda. Schihdi to sinahht dabujuschhi, bija lohiti laipni pret Turkeem. Turki, par tahdu usmanibu pateizigi buhdami, dandslahrt schihdus apmekleja un tika no scheem laipni fanemti. Loreis Turkeem bija sweekta nedela,“ tomehr ilgi tas tã newareja eet. Sawu seltu un fudrabu Turki isdewa it ahtri, no krohna dohta nauda ari bija drihs notehreta; bet bes ehšchanas un dšeršchanas newar dšihwoht. Turki dabuja sinahht, ka weenam no winu beedreem, kahdam esendi (Turku majoram), esoht wehl lihds diwpadšmit selta gabalu, kuras tas fawã platã ahdas makã usglabajohht. Ko nu darihht? Naudas waijadšija. Tee nogaidija tapehz isdewigu brihdi, usbruka fawam beedrim, aishbaha tam muti, fahschja rohkas un kahjas un atnehma naudu. Tomehr Turkeem par leelu nepatishchamu weetiga karapulku pahrwaldneeks ne-atfina wis scho naudas atnemšchanu par pareisu, bet pawehleja to atkal aldoht winas ihstetam ihpaschneekam.

No Peterburgas. „Baldibas wehstnesis“ isfludina schahdu Wisaugstaku ulasu no 17ta Aprila 1878 gada:

Muhsu kara-spehla duhschibu kara pret Turkeem 1877tã un 1878tã gada it ihpaschi atshidami, Mehs esam atraduschhi par labu, ihpaschu medatu dibinahht, kas us krukim nefajama pee bantes, kas falakta is Andreja- un Zura-ordenu bantehm scho medatu gaischã bronšas krahsã Mehs dahwinam wifseem,

kas kauschanās ar eenaidneeku btjuschi, kaut ari pee kaurineem nebuhtu peedalijuschees. To paschu medatu fudrabā kaktu Mehš dahwinam teem, kas pee Schiplas grawas aistahwe- fchanas un pee Bajasides aplehgereschanas klapt bija.

No Otschakowas. No tureenās pašneeds Kreewu awise „Правда“ schahdu nelaimigu sinu. Lai 11tā Aprili pehz pusdeenās Otschakowas pilssehtā tika gaisā ussperta darba weeta, kur torpedi teel sagatawoti. Darba weetā bijuschi 27 peelahdeti torpedi, kuri sprahguschi trijahm lahgham. Wisu pirms atskanejuschi it ahtri diwi rihbeeni un tad pehz kah- dahm peezi minutehm treschais rihbeens. Nahwigi pee tam tika eewainoti 4 zilweki: weens saldats bija nohst, diwi sal- dati gruhstakti un weena feewa weeglaki eewainota. No dar- ba-weetas palika tikai gruwefchi. Pee tam nodega inscheneeru mantu krahtuwe un daschas zitas ehlas, kas darba weetai blakus stahweja. Nopohstita tika pirts, eedragata telegrafa stanzijs, kahds muhra nams un peežas kasarmes. Darba wee- tas tuwumā bijuschas 21 wahks schaujama pulwera un wai- rak neka 600 pohdu piroksilina, bet scho piroksilinu laime- jahs no uguns weetas aisdabuhst prohjam, zaur lo sinams daubš leelaka nelaimē tika nowehrsta. Kā dsird, tad papreel- schu aibdegufehs inscheneeru mantu krahtuwe, no kureenās uguns pahnesta us darba weetu, kur ta tik ahtri isplahtijahs, ka peelahdetohs torpedus nespehja ijnēst ahra. Spehreena spehks redsams no tam, ka weens maifs ar salmeem aissweests 3 werstes tahlu un kahds 100 pudu smags peelahdehts tor- pedš aissweests is darba weetas tahlu juhra.

Ahrsemes sinas.

No Berlīnes. Kahds tureenās awischi sinotajs nehmees pahrspreest, tā buhtu, kad Anglija fawus kara-lugus fuhstutu us Baltijas juhru. Lai gan, tā minetais awischi sinotajs faka, wehl wifas zeribas naw sudufchas, ka meers tiks usu- rehts, tad tomehr Bahzijas awises pahrrunajuschas un pah- runa to buhshanu, kad Anglu kara-lugi eebrauktu Baltijas juhra. Ka Anglija preelch tam kara-lugus isrihko un schohs kara-lugus pee Borlandes šapulze, to apleezina jaunalahs awischi sinas. Daschas awises jaw ispaudufchas to sinu, ka Bahzija aisseegschohst Anglu kara-lugeem eebraukt Baltijas juhra, bet tahda sina wehl naw no wal dibas pufes apstipri- nata, lai gan no tam tika runahs, ka Bahzija ar Sweedriju un Dahniju faweenoschotees ar tahdu nodohmu, lai Angliju ar faweem kara-lugeem Baltijas juhra ne-eelastu. Bet pee tam ja-eewehro, ka Bahzija negrib ar Angliju karu sahkt un tamdeht ari negrib tā isturetees, it tā winai buhtu naibigs prahts us Angliju. Baltijas juhra nepeeder weenigi Bahzi- jai un tapehz ari Bahzijai weenai paschat nepeenahlahs ais- leegt, ka lai Anglija Baltijas juhra ne-eebrauktu; bet to gan war Bahzija dariht un us tam fataisitees, ka Anglija, Bal- tijas juhra eebrauktdama, to war isdariht sem ihpascheem no- lihgumeem. Kā dsird, tad no Bahzijas pufes farunaschanahs usnemta ar Dahniju un Sweedriju, lai waretu faweenotees fawā istureschanā pret Angliju un wifas trihs lohpa fawas teesibas aistahweht. Wispahri nemohst tais dohmās weeno- jahs, ka neds Sweedrija neds Dahnijs neds ari Bahzija ne- taus Anglu kara-lugeem Baltijas juhra eebrauzohst fawds oh- stōs eebraukt jeb apstahtees. Lai nu gan schihs trihs walstis Anglijai eebraufshanu Baltijas juhrai neleegs, tad tomehr

fawus ohstus leegdamas tai padarihs juhras darischanās lawektus.

Bahzija wisupirms, kad Anglija fawus kara-lugus us Bal- tijas juhru fuhstutu, par tam gahdatu, ka tirgoschanas buh- shana neliktu trauzeta; tapat Bahzija ne-attautu, ka Anglija eenemtu Sunda un Belta (juhras schauruma) zetūs fawā warā.

Lai gan Bahzija zere ar Angliju meerā istikt, jeb ar ziteem wahrdeem fakohst, ka Anglija Bahzijas nolihgumus peenems, tad tomehr Bahzija fawus kara-lugus us karu isrihko, ja waijadsetu fawas teesibas ar waru aistahweht. Lai gan Bahzijai naw tildaus to kara-lugu kā Anglijai, tad tomehr winai ir juhras spehla deesgan, Baltijas juhra usnemt ar Angliju zihnischanohs. Tahdā buhshana Anglija ar faweem kara-lugeem mas lo Baltijas juhra isdarihs.

Kahdas sinas is Zahnu draudses.

(Gefuhstijums.)

Mahjas weests wagahjuscha numurā, par garigu konzerti Zahnu basniza ir jaw sinojis, tomehr atkaut ari man kahds wahrds pee ta sinojuma peelikt un issaziht to, ko es tē esnu peedshwo- jis, bet eelam lo zitu faku, man ir wisu pirms klauštaju un ihpaschi Latweeschu basnizas draudses lohzeffu wahrda firsniga pateiziba ja-issaka teem, kas gahdaja, lai ari Nigā Latweeschu gariga konzerte pehz ilgeem laifeem atkal buhtu dsirdama. Tit zil rakstitajs sina, schi isrihloshana ir ihpaschi diwu lungu no- pelns un zeredams, ka scho diwi lungi taunā nenems, kad winu wahrds ispauschu un gohdadams peeminu, Sw. Zahnu-basnizas jaunako mahzitaju Walter lungu un basnizas preelchshahwu, pilssehtas-wezako, W. Feldt lungu. — Lai mihtais Deems wi- neem palihds schai basnizai un Latweeschu draudsei wehl ilgi kalpoh!

Feldt lungs, kam par Zahnu basnizas usshohpshanu un iglit- toshanu draudse deesgan newar buht pateiziga un kas fawu lab- darigu firdi un mihtu prahtu, kur ween til spehji Latweeschu tautai rahda, ari pee schihs konzertes stingru dalibu nehma, dsee- datajus un spehletajus is Wahzu tautas peedalitees usajzinadams un pamudinadams. Mehš Latweeschi zerejam, ka ari mums ga- difees isdewigs brihdis, kur Feldt lungam darbds rahdisim to, ka Latweeschi faweem labwehletajeem sin buht pateizigi. — Pirmas konzertes eenemshana nahja basnizas kasei par labu, bet ohtras, par lo schoreis ihpaschi runajam, nahja par labu no zeen. mah- zitaja Waltera lunga jaundibinatai Latweeschu nabagu behrnu shohlai. Been. mahzitajs fawā dedsigā garā scho shohlu ne-ilgi dibinaja, ar Latweeschu mahzibas walodu, kas zil sinams ir scho brihdi ta weeniga shohla muhsu leelā un bagatā Nigā, kur behrneem mahzibas Latweeschu walodā teel pašneegtas; šaproh- tams, ka pee tam ari Kreewu un Wahzu walodas mahzibas teel dohtas. Tē pawifam nabagu kauschu behrni dabu wifas mah- zibas bes malfas un teem, kas spehji malfahst, ir tikai sefchi rubti par gadu shohlas nauda jamakfa. Pirmā semesteri esohst kahdi 60 behrni scho shohlu apmellejuschi, bet tā ka lihds schim wairak peeteifuschees, tad griboht shohlas ruhmes paleelinahst. — Bet, warbuht ka kahds lastajis scho lastdams prahts: „us lo dibinaja schahdu shohlu — ar tahdu kapitalu u. t. pr.“ — So ikweens pilssehtneeks deesgan spehji noswehrt, ka ar shohlahm eet, kad tahs ihpaschi preelch nabadfigu kauschu behrneem lastfirdigi zil- weki dibina, gribedami mahzibas ari teem pašneegt, kam wifai gruhti nahlahs pee tahm tilt un ihpaschi, kad wehl to eewehro ka schihs shohlas durwis ne-atwerahs tikai Zahnu basnizas drau- des peederoscheem, bet il weenam kas pee tahm flauwe un kuhdi. Mihtō lasttaj, tē nu gan waru wehstihst, ka tee pamati, us kam schi shohla ir dibinata, nepastahw is selta un fudraba, bet wee- nigi ween is neschahbigas zilweku mihtestibas un jaulas zeribas pilnas firds — tā Deems scho usnemshanu weizinhahs un tai fawu shwehtibu neleegs, patustinadams un atdaridams fristigā- firdis un rohlas. Un redsi, jaw to ari war manihst, ka tas, lo

zereja, peepidabš. — Dahwanas tika lafitas un krahtas, ſchi konzerte dohta un ſa dſirdams wehl daſchas zitas uſnemschanas ir uſnemtas, pee furahm mehš tahm bagatu ſemti wehledami zerejam, ſa ari tē rafees palihdſigas rohlas, un buhs wiſtri, lam ſirds ir pee Deera un rohla pee darba.

ſchahdeem darbeem uſteifſchanas newaijaga, jo tee paſchi deesgan rahda — un lam azis ir redſeht, taſ ari redſ un ſajuht. Tapeh; tē titai tadeht til tahtu ſinoju, lai tee, taſ wehl ſtaidri neſina lahdā ſafarā jaun-dibinata Latweeſchu ſtobla ſtahw ar Latweeſcheem Rigā un mineto konzerti. Tē nu wehl taſ atleekahš peemineht, ſa mahz. Walters ir jaw preeſch ilgata laika weenu jautu ſohri ſaſtahdijis ar to nodohmu, garigu dſeedaſchannu uſ iſchetrahm baſſim, Latweeſchu walodā kohpt. Preeſch tam dſeedataji, taſ ihpaſchi ſem preeſchminetas ſtoblas ſtoblotaja Oſolina kunga wadiſchanas ſtahw, it nedekas reiſi ſapulzejahš agrati mahz. Walter dſihwolli un tagabit Rigas Latweeſchu beedribas namā. Par to ween jaw waram preezatees, ſa ari Latweeſchi par glihtu garigu dſeeſmu dſeedaſchannu ruhpejahš un zaur to nu mums ir gaidams, ſa ſchahda dſeedaſchana beeſchati muhſu Deera namā warehš notift. — Taſ ir brangs ſohlis uſ preeſchu! Buhs jaw lahdā 9 gadi aiſtezejufchi, tamehr pirma Rigas Latweeſchu palihdſibas komiteja Zahnu baſnizā garigu konzerti iſrihtoja un no ta laika ir daudſ wiſai daudſ Latweeſchu attihſtiba uſ preeſchu gahjuſe, daudſ konzertes ir gan Widſemes, ſa Kurſemes baſnizās iſuſchas iſrihtotas, til Rigā ween taſ nebija eeſpehjamš, ja nerehſinajam wiſpabrikus dſeedaſchanas ſwehtluš. Newar leegt, ſa Rigā pa to laiku nebuhtu tatwiſki dſeedahts un konzertes dohtas, bet titai laiſigā ſinā. Beſ daudſ ziteem koſreem, taſ Rigā atrohdabš, ir ari Latweeſchu beedribā weens jauts un weens wiſtru ſohris, taſ ſtahw ſem wiſai kreetna muſikas wadona, bet tadeht tee dſeedataji pee ſchihš konzertes nepeedalijahš newa iſprohtams un tahdā wiſhe bij janem palihgā Bahji un Wahju dſeedataju beedriba ar dſeeſmahm Wahju walodā un weens Latweeſchu wiſtru ſohris, taſ ſtahw ſem pawahjas wadiſchanas. Bet zereſim, ſa nahloſchi laiki mums wehl wairaf peemihliguš preeſku atneſihš un mehš Zahnu baſnizā ari Rigas Latweeſchu beedribas dſeedatajuš dabuſim dſirdeht.

Tē nu wehl pee wiſpabrikas pahrrunaſchanas newar rakſtitajš nepeeminetu atſaht to eeſpaidu, to wiſch ſajuta, tad taſ no paſihſtameem waigem iſ Latweeſchu bagatahš un mahzitaht ſahrias til maſ ſchai konzertē redſeja. Par paſchu konzerti runajohht atleek lahdas peeſihmeſchanas un wehſeſchanas, kuras deht eewehroſchanas uſ preeſchlaiteem grihu ihſumā iſſajihht.

Waj nebuhtu labi, kad dſeeſmu wahrdi (teſtis) titu programā nodrukati un tahdā wiſhe klauſtajeem rohā dohti. Zaur to titu neween zaur auſim juſchana mohdinata, bet ari ſanemſchanas ſpehſe, ſirds, eeſulinata un dſeeſmu ſtanās pazelta. Tad waj nebuhtu eeſpehjamš ſahlumā weenu dſeeſmu iſraudſiht, to wiſi lohpā weenbaſſigi dſeed ar pilnu ehrgelju jeb muſikas pawadiſchannu, ſa p. p. Deems lungs ir muhſu ſtipra pilš u. t. pr. Rakſtitajam wehl ſcho brihdi ta aiſgrahbdama juſchana ir peeminā no wiſpabrikem dſeedaſchanas ſwehtkeem, kad garigā konzertē ſcho dſeeſmu wiſi lohpā dſeedaja. Waj gan titai tadeht garigā konzertē eimam klauſitees, ſa ſchi jeb ſchis dſeed?

Par muſikas nodatu atleek to ſajihht ta noſcheloſchana, ſa ar ehrgeljem nemas netila ſpehlehts, bet ar harmoniumu laikam gan tadeht, ſa ehrgelē tē ir apgurufchāš talpoht un tapeh; gan buhtu jaſahht dohmaht par jaunahm ehrgeljem. Kad par Wahju dſeedatajem titai jaſata, ſa tee dſeedaja wiſai mahſligi un iſweiſigi, tad par muhſu Latweeſchu dſeedatajem ir jaſata, ſa teem dſeedaſchana newiſai mahſligi iſdewahš. Waltera ſohris ar wiſai jautahm ſeeweſchu baſſim un ſem weena uſzihtiga jaunekka wadiſchanas war doht daudſ zeribas, bet tagabit taſ wehl ir deesgan tahdi no pareiſas kohra dſeedaſchanas. Tapeh; gan buhs jaſanemahš titpat wadonam, ſa dſeedatajem. Ihpaſchi luhbſu eewehroht, lai baſſis neſliht, lai lairis par ſewi nedſeed, bet lai uſ to ranga, ſa tahš weenojohš ſtanu ſaweenibā un taſ gan ir wairaf dirigenta darſchana. — Tadeht ari dſeedataju wadoni uſ ſcho uſmanigu daridams jautaju, waj nebuhtu weetā, ſa taſ lahdā tē jaw Rigā paſtahwoſchā Wahju jeb ari Kreetmu dſeeda-

ſchanas beedribā eeſtahtohš un tur lihdi dſeedadams mahzitohts to, taſ tam pee eemahziſchanas un wadiſchanas wehl truhſt. Ihpaſchi „Lado“ beedribā, taſ ſewiſchki ar garigu dſeeſmu dſeedaſchannu puhlejahš un taſ ſem weena pilnigi mahſligi iſglihtota wadona ſtahw, war uſzihtigs zilwehš daudſ wiſai daudſ mahzitees. Tit, zil rakſtitajš ir warejis eewehroht, tad Waltera kohram ir zeriba reiſ itni kreetni dſeedaht; kaut tit ari laimetohš wairaf labuš tenoriſtuš reedabuht. Par tā noſaukto „Seedona kohri“ labati zitu neteiſchu, ſa to padohmu, tahdās konzertēš wehl turetees pee klauſtajeem, lai waretu uſmanigi to eewehroht, ſa ziti laudis mehdi dſeedaht.

Notifikums Italijā.

Pauls Lui Kurje rakſta ſawai radinezei tā:
Ja, mana mihta, eš tew ſtahtſiſchu ſawuš peedſihwojumus, labuš un kaunuš, behdiguš un preeziguš, jo eš wiſadus eſmu peedſihwojis. Tē ir meens bailigs peedſihwojumš. Nelaſi to, guleht eedama, tu par to ſapnotu.

Rahdu deenu eš zekoju pa Kalabriju. ſchi ir ſeme, kura kauni zilweli dſiwo, kuzi, eš dohmaju, neweenu nemihle, un pa wiſam Frantſchuš eeniht*). Dew teikt tadeht, taſ aiſnemtu daudſ laika; lai peeteel ar to, ſa wiſi muhš nahwigi eeniht, un ſa ſlikti tam, taſ wiſu rohtās triht. Par beedri man bij lahdš jaunš zilwehš. ſchōš kalnōš ir zeti, beſdibeni, muhſu ſirgi ar mohlahm tika uſ preeſchu. Rahda tahju teka, kura manam beedrim ihſata iſlikaht, muhš apmaldinaja. Ta bija mana waina. Waj man wairadſeja uſtizetees diwdeſmit gaduš meza galwai? Mehš mellejam, tamehr deena parahdijahš, muhſu zeku ſchinis meſchōš, bet jo ilgati mellejam, jo wairaf apmaldijamees, un bija jaw tumſcha nahts, kad pee lahdas gluſchi melnāš mahjas peenahjam. Mehš tur eegahjam, ne beſ bailehm, bet to bij dariht? Mehš tur atrohdam weſelu ohglu-dedſinataju ſamiliju pee galda, pee kura mehš itam driht ween eeſuhgti. Manš jaunais draugs nelikahš luhgteeš; mums bija tur ja ehd un jadſer, wiſch to darija, eš ne; jo eš iſluhfoju to iſtabu un ſtatiſohš, to gan muhſu ſaimneeki darihš. Muhſu ſaimneekem gan bij ohglu-dedſinataju iſſkata, bet wiſu iſtabu tu buhtu par brunuſambari eeſtatiſuſe. Tē nelo neredſejam, ſa ween ſlinter, piſtoles, ſohbenus un naſchuš. Taſ wiſi man nemāš nebija pa praham un, ſa liſahš, eš ari ſaweem ſaimneekem nebiju patihſkams weeſis. Ar manu beedri bija taſ pawiſam ohtradi; wiſch ſmejhahš, wiſch pſahpaja ar wineem un ak tawu neapraſchannu! wiſch papreeſch teiza no kureenas mehš nahkam, kur mehš eeſtam, taſ mehš eſam; Frantſchi, apdohma jel! pee muhſu nahwigeem eenaideekem, weeni paſchi, apmaldijufchees, tit tahtu no zilweſu palihga! un tad wehl, lai nelo ne-iſlatiſtu, taſ mums waretu ſchahdeht, iſlikaht wiſch ſa bagatneekš. Apſohlija ſcheem laudim par iſdohſchannahm un zeka parahdiſchannu rihtā wiſu, to ſchee griboht. Behdigi wiſch runaja par ſawu zeka-ſeſchu, warien luhgdams, lai to ſeeloht wiſa gultā ſpilmena weetā; wiſch negriboht, tā wiſch teiza, zita ſpilwena. Ak jauniba, jauniba! ſa noſchelojams ir tawš dſihweš laikš! Mana mihta, wiſi dohmaja, ſa mehš neſam dimantus . . . tahš bija wehſtules no wiſa bruhtes!

Walarinas ir pabeigtas, mehš teekam atlaiſti; ſaimneeki guleja apalkch-tahſchā, mehš angſch-iſtabā, kur mehš bijam ehduſchi, greeſti, ſeptin lihdi aſton pehdas angſti, uſ kureem pa lahdahm trepehm wareja uſtaht, bija ta meera-weeta, kura muhš gaidija, ſtaidri putnu ligda, kura bij jarahpahš pahri par baſkeem, aptrauteem ar wiſadahm ehdamahm leetahm preeſch weſela gaba. Manš beedris weens patš tur uſtahta un tublin aiſmiga, galwu uſ ſawu dahrgo zeka-ſeſchu nolizis. Eš, ſam bij nolikt wakti tureht, eš uſtaiſiju uguni un noſehdohš tam eepretim. Bija jaw

*) Kalabrija — deenwiduš-walara Italijaš eeſihwotaji jaw no ſem laiteem Frantſchuš labpahrt ne-cerauga, tadeht, to newaru ar drohſchibu teikt. Wiſu eenaids, ſa leekahš, gan buhš jehlees iſ Frantſchu waramtu laiteem, kur Anſchuaš Kabriſš Keapelē un Sizilija par waldneeku bija. Raſitaji atgahdinafees, ſa Sizilija 1282trā gada leelā aſine iſleefchana no Frantſchu juha atwadinajahš.

gandrihs wisa naktis meerigi pagabjuse, un es jaw faktu apmeerinates, tad ap to laiku, tur man islitahs, ka deena wairs tablu newareja buht, es isdirdu semneetu ar sawu seewu apatscha runajam un stridamees; aust us grihdas nolzijs, es flaidri wareju isschirt schohs fainneeka wahrdus: Nu ja! waj tad winus abus diwus wajjaga nolaut? — Us to seewa atbildeja: Ja. — Un wairaf es nedfirdeju.

Ko lai es tew faku? es paliku auffs, ka marmora afmins; ka tu buhtu mani redsejuse, tu nesinatu, waj es dsihws jeb miris esmu. Mchs diwi gandrihs bes wiseem cerohscheem pret wineem, diwpadsmiit jeb peeppadsmiit, kureem til dauds tahs mantas bij! Un mans beedris nahwigi peetuffs un meegains! Wianu fault, lehrumu zelt es nedrihtsteju; aishbegt weens es newareju; lohgs gan nestahweja augstu, bet apatscha diwi suni ka wilki ruhja...

Rahdas mohlas es biju — waj tu to wari eedohmatees! Pehz zeturdaf stundas, kura ka muhschiba gara islitahs, es dsirdu kahdu pa trepehm us augschu kahpam, un zaur durwu schkirbu statidamees, es eeraugu fainneetu ar lampu weena rohla un leelu nafi ohtra. Wiasch kahpj, seewa pa preekschu; es ais durwim; wiasch atwer tahs, bet, eekam eenahl, eedohd lampu seewai; pehz tam wiasch eenahl, un wina ahpruse fazija winam lehnā balfi, ar rohlam lampas gaischumu atturedama: Lehnam, lehnām. Kad wiasch bij pee trepehm, wiasch kahpa, nafi sohds, un peenahl pee gultas. Tas jaunais zilwets guleja isstepees, fainneeks nem ar weenu rohlu nafi un ar ohtru... ah! mana mihta... wiasch fagrahbj schkinki, kuresch pee greesteem karajahs, nogreesch labu gabalu un aiseet attal, ka nahzjs. Durwis aishdarahs, un es paleetu weens pats ar sawahm dohmahm.

Til ko deena parahbijahs, nahza wisa familija ar leelu trohtfni, muhs mohdinah, ka mehs bijam pawehlejusch. Mums atnes ko ee-ehst; kreetns brohtasts teef paklahs, waren labh, es tew waru teift. Bija diwi sohschu tehwinu zewti, jo tas bijis wajjadfigs, teiza muhsu fainneeje, weenu preeksch brohtasta, ohtru preeksch lihds nemschanas us jeka. To redsedams, es sapratu tohs wahrdus: Waj tad winus abus diwus wajjag faut. —ieg—

Raudas papihru-jena.

Riga, tai 27. April 1878.

Papihri		prastja	maksja
		rubl.	rubl.
5 procentes instrupizjas	5. serijas no 1854.	—	—
5	prehmju biletēs 1. emisijas	229 1/2	229
5	" 2. " 2	225 1/2	225
5	Rigas namu kshlu-grahmatas	—	—
5 1/2	hipoteku kshlu-grahmatas	—	—
5	Widsemes kshlu-grahmatas (ne-usfal.)	99	89 1/2

Cewehrojums.

Mahjas weesa, 16ta numuri 127ta lappā, wezais Gaujenes mahzitas raksta: „Latweets zittu „o“ nepasihst, ita garra.“ Dhsolin, wot tas naw rittigs daktilus, t. i. — — — — —, jeb: pirma silbe garra, ohtra un trescha ihfa. Ta pat kohdolin, abholin u. t. j. pr. Tahs silbes „so, do, bo,“ irr un paleel ihfas, lai to buru, jeb bohstlabu, „o“ gan pilnu (oa), bet ne wifs garra Croon.

Lihds 27. April pee Rigas atnahkufchi 654 fugi un aishgahjufchi 294 fugi. Utbildedams redaktors Ernst Blates.

Sludinaschanas.

Wehrā leekama firma

no

J. Redlich

gruntigas un wifu wezafas

Englischu magasihnes

us to no ta nelaita J. G. Sanka lunga un preekschlaita firmas walbineekeem J. G. Melger un beedra sludinaschanu rahdidams, kura tai pirmā Dezember 1876 Rigas Wahzu awises bija lasama un rakstihst stahweja, ka J. G. Sanka kungs man sawu, wairaf ka par 50 gada gahjumeem, ar gohdu westu un laipnigi ispiditu ihsteno Steiermarkas jeb Austrijas keisara semes islapschu pahrdohschanu, ar wifahm winam peederigahm iskaptehm man pahrdewis, lai es tahdu pahrdohschanu

jeb andeli us sawu rohku jeb rehkinumu tablat wedu; tamdeht daru wiseem lauzineekeem, andelmaneem, fainneekeem un kalpeem sinamu, ka mana wairuma islapschu pahrdohschana, miruscha nelaita J. G. Sanka k. nomā, Kungueelā Nr. 16 tai wezā kantohri par islapschu laiku no rihta lihds wakaram buhs atwehrtā, bet islapschu pahrdohschana masās dakās, tā aridsan no tahm garahm Pruhschu labibas, ihfahm stiprahm atwasu: jeb zinu-iskaptehm un Strahlantes afminaineem un binstein-afmina bruzeklischeem jeb strihkeem, kuzi tai leelā Maslawas israhdischanā 1863, Rigas semkohpibas israhdischanā 1871 un Wihnes (Wien) wispasaules israhdischanā 1873. gadā ar tahm scheit blakam redsamahm gohda-sihmehm kluwa gresnotas, tā aridsan ahmurini un laktinas preeksch islapschu kapinaschanas, grahwju, dahrsneeku un tihrumu schkipeles, sirgu un gohwu, dihsetu un strengu kehbes, dsessu-pinektu, wifadu amatu-rihku un dauds zitadu prezu pahrdohschana paleel tā ka lihds scho laiku manā gruntigā Englischu magasihne, Rakku-eelā G. Minus lunga namā Nr. 1.

Neppurejees kalps

ar labahm leezibas-sihmehm atrohd darbu manā drīku-namā. **Ernst Plates.**

Kalejs, kas arī sīrgus mašīnā aptakt, var no Jūr-geem darbu dabūt pēe Alaschu kaleja. 1

Kalps no semehm var pēeteiktees ū-geleskalnu lapās pēe kapfehtas-ustrauga.

Kalps

atrohd dēnastu Berde beferesā, Mašk. ūhr-Rigā Dinaburgas eelā Nr. 12.

Saimneeze preekšč semehm, kura arī lohpu-lohp-šānu ūsnemāš un var labā leezibas-sihmes ūrahbht, var pēeteiktees Peterb. ūhr-Rigā Bašniz-un Dīrnawu-eelu stūhri, Balkina namā.

Bišču muiščas banšču-fabrikā atrohd **fehni un meitenes,** 14 un wairal gadus weži, darbu.

Fotografis Walmeerā.

Beentitai publikai daru zaur šāo sinamu, tā es fotograferešānas darbu Walmeerā eesahšču tai S. Mai šā. g. un ūnņemumūs pagatawošču fawā glahšču-mahjā titlab pēe wehšaina tā arī pēe amahšusča laika, kas zaur to nemāš naw flahbigs. Mans dšihwollis un glahšču-mahja atrohdahš pēe **Ganjas-tilta,** netahju no islagšāuma. Fotografis J. Kievenström.

Pliskawas gubernā,

Roworščewas aprinki teel pahrdohš par dimbesmit-peeži tuhštowšči (25,000) rubleem

zeems

ar labahm ešlahm, aramu-semi un plawahm, buhš-lohlu un dedšinamas-mallas mešču; aramas semes pa 25 defetinas katrā laulā, bet pawifam 860 defetinas, bes lohpeem. Pēe muiščas ir šweija. Muišča atrohdahš kahdas 20 werstes no Roworščewas pilsfehtas un 83 werstes no Dširow pilsfehtas. Muišča ir semes bankā eelihlata par 8500 rbl., kura nauda bes kahdahm isdohšānānān pahreet ūs pirzeja wahrou. Sewiščli war pahrdohš ne-ap-šrahdataš semes kahdas 400 defetinas, kur fenal bija buhwolohku meščs ar plawahm, par 7000 rbl. Tur ir meščs preekšč buhwes-lohkeem un seme-ihsti laba. Kaiminās ir daudš ūs dšihwi nometušohšs Latweešču. ūpflatiht war lihšl Mai mehnešča beigahm. Zaur raltu war pēeteiktees sem šāo adrešl: „Въ г. Новоржевъ Гжъ Доктора въ Канъ.“

Dirkene Schachowski.

Sameem draugeem un pašstameem tē sinamu daru, tā arī šāini gadā ešmu dabujs tahš ihstēnāhs **Štreisn-Steiermarkas patent-istaptes** no laufeta tehrauda ar selta ralkseem, kas par tahm ihsti derigahm ir atrahšas un no daudš šaimneeseem, rentineeseem un amatneeseem par tahdahm apleezinatās. Tadeht šchāhs ūsteizu wifseem, kas wehl šchāhdas istaptes naw pirkušči, lai arī prohwe un tee pašči tad atrahšs, tā par šchāhm naw žitas labakās un lehtatas. 3

Johannes Mitschke, Rigā, tehraudu-prezu un šchānjamu-rihtu bohde, Rungu-eelā, tā oħtra bohde no Sinder-eelas šūhra.

Jannā bohde Rujenē

preti Sig. R. Bempel l. namam, pahrdohšču wilnainas u. pušwilnainas kleitu-drahnas, lafatus, buštinu, tuhnu, gatawus lūngu un dahnu dubultstofus, audelins un kartunns pehž jaunateem mustureem leelā iswehli preekšč illatra. Rungu un dahmu krahgus un stulpes, ihstohs Angli-šas aushamohšs deedšinus u. t. pr., tapat arī wehl gatawas

dahmu gamasčas

un galosčas, zuturu, seepes, tehni u. t. pr. Itin lehtu zenu un labu apdeenešchānu šohla zeem. kundehm Wallas manufakturu lohpmānis **J. Glafamanow.** Andeles webejs **W. Romanow.**

Zeelu iswehli lehtu

Tapetu

ihsti štaisds musturds īs Franšjas, Anglijas, Wahžjas un Sohmū-semes fabrikeem, tā arī ihstohs **Turku tabakas papirosus,** zigarus, rulos, apšeltitas lihšes, bilšču-rahmus, albumo, Keines ūhdent (Eau de Cologne) u. t. pr. pēe **J. Sokolow u. beedr.** Wehwer-eelu stūhri, preti linu-šwareem, Spohra namā.

Jaw wairal gadus paštahwosča **material-prezu bohde** ar masu dšihwollē īs fawadu eemeslu dehl ar wifu inventaru ihsti lehti pahrdohšdama. Klahstas šinas ūhr-Rigā Kaleju-eelā Nr. 91, bohde.

J. W. Grammann Rigā,

Kilolai-eelā blatus Strehneetu dahšjam. **Dehgeris un istahde** semtohpibas maščinu un tih-**rumu lehtu** wifas sortes. **Superfosfati. Maščinu-ela.**

Brahlu Petri tapetu-bohde,

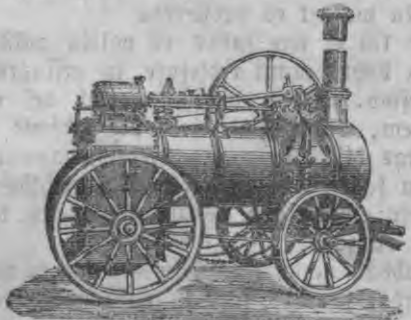
kura paštahw jaw no 1851. g., fenal leelā Smilšču-eelā Nr. 8, tagad atrohdahš no 1. Janwar šā. g. fahloht **Schuhnu-eelā Nr. 11,** weenu trepi augsti un peedahwa jaunū leelu iswehli **tapetu** par lehtalahm zenahm tā arī **Wihnes krehšlus.**

Labi 3 puhru leeli maiši teel no **Sehjes-muiščas** waldischānas pirkti. 2

Biegler un beedris Rigā,

tagad Ralku-eelā Nr. 6, fehta

peedahwa un pahrdohd **Muston un Proktora** lokomobiles un kublejus, **Stiftu kutamas-maščines** un **širgu-špehka eetaišes,** arklus u. t. pr., tā arī sem Rigas polirefnikuma kontroles praštus un augstgrahdigos **superfosfatus.**

Daru sinamu, tā **wilnas kahrščana** pa wafaras darba laiku buhš tilai oħtrdeenās. Wehl šinju, tā no Mai mehnešča fahloht buhš dabujami **Sweedru** šchindeli (juntu štaisds) **Leepas muiščā** pēe **C. N. Kisser.**

10 lukts-lohgi

ar preekšč-lohgeem, apšalumeem, ruhtim un lohju-krustseem tā arī wifadas jaunās dubult-un weentahriščas durwis un 2 lukts-lohgu šlehti īs pahrdohšdami leelā **Aleksander-eelā Nr. 61.** Krimuldas **Jannā muiščā** teel **semneeku mahjas** pahrdohštas. Klahstas šinas pēe muiščas waldischānas. 2

Schahwetas aušas

pahrdohd pūbreem **C. Zillner'a** magashnē pēe **Pehtera** bašnizās **Raspari l. namā.** 1

Zehšis

blatus „Deutsches Haus“ weefnizai peedahwaju fa-weem zeenijameem pirzeem šchāhdas prezes: wifū-labalohs **Anglišas aushamohšs,** adamohšs un šchūjamohšs **deegus,** gumilas galosčas, teh-rauda un dšelfs-leetas, seepju-fahles un šihlas prezes. Wifadas pehrwamanu un mahšberu **pehr-wes** un taperes (šeenas papihrus) par lehtalo zenu. 1 **J. Steinbaum.**

Manina Marfa.

No 1848ta lihds 1850tam gadam bija Maskawā us Ri-
kitoibulewara gandrihs il deenas kahda jauna flaišta, glih-
tā semneeku uswalkā gehrbusehs, meitene redsama. Wina weda
pee rohkas diwas masas meitenes, kurahm no pakatas nahze
spohschās tressēs gehrbts fulainis. Garam gahjeji apstahjāhs,
fcho flaišto meiteni eeraudsīdami. Semalas kahrtas laudis
to usluhkoja ar labpatifschānu no tahleenes; drohschakee lungi
peegahja tai klah, gaudiņa abas masināhs un jautaja flaišto
semneezi par winas lungu familiju un waj fchi brijwa jeb
dsimtszilweks efoht.

Wina atbildeja ar weenu to paschu: „Es esmu dsimts-
zilweks, peederu generatam Gerzlowam, tee abi behrnini it
wina meitas un es esmu fcho aulle.“

Neti pagahja deena, kura ta netapa prasita. Winas
flaistums bija pateesi apbrihnojams.

Waigi tai seedeja til flaišti kā pawafaras rohšes pee rihta-
faules; winas silahs azis, kuras no kohschahm kurlahm usajim
tape apehnotas, bija lihdsigās gaischilajam debefs isplati-
jumam. Winas sneegabaltee sohbi, kuzi starp korallu farka-
najahm luhvahm parahbijahs, un gaischee mati, kuzi diwas
bifēs sapihiti pah plezeem karajahs, padarija to burwigi flaištu.
Katra jaunelka firdi to usluhkojoh fagehlahs ne-aprastamas
mihlestibas juhtes. Tadeht ka winas pawehletajs tā gribeja,
wina gehrbahs arweenu ta laika semneeku uswalkā; kuzsch
pastahweja no silas jeb farkanas damast sihda jakas, smalks
linu kreklis ar platahm peedurknehm, kuru gali bij flunstigi
isschuhiti un galwā tai mirdseja spohschs matu gresnumis.
Kaklā tai bija uslahrtas wairak wirtnes zaurspihdigu sihtera
kreklu.

Ap zeturtu pehzpusdeenas stundu mehdsā ta arweenu ar
abahm meitinahm kahdā leelā un lepnā namā pee bulewara
atpaka greešs. Schē dsihwoja weentulibā generata leel-
mahte.

Ar daschadahm meefas wahjibahm puhledamahs wina dsih-
woja klusi fawā leelā un lepnā namā no wiseem pilschetas
preekeem atraudamees, kamehr winas wihrs Peterburgā kahdu
leelu un gresnu namu apdsihwoja, un daudsreis zetofchānas
us Parisi usnehma.

Kai waretu ari tahlumā par faweju labklahschānu sinas
fawahht un par wisa mahjas buhschānu peeklahjigi ruhpetees,
winsch bija pehz ta laika eeraduma fawu darischānu kantori
Maskawā eeriktejis, kuzsch wifas nodohschānas no winam
peederigeem zemateem fanehma. Wairak skrihweri strahdaja
zaurahm deenahm un winu preekschneekam bija tas usdewums,
iddeenischlā pasinojumā pah wifadahm mahjas buhschānahm
un notikumeem generatam rakstih. Skrihweri ar fulaineem
bija kohpā kahdi 40 zilweki; bet wif dsimtslaudis. Gene-
rals bija pawehletajs pah kahdahm 12 tuhstiofchu dwehse-
lehm un leeleem zemateem bagatakajās Kreewijas gubernās.
Schad un tad atbrauze tas fawu feewu un behrnus apluhkoh
Maskawā; bet pehz mas deenahm tas dewahs atpaka us brijwo
Peterburgu.

Slimiga buhdama panefa generaleene ar stipru padewibu
fawu weentuligu dsihwi. Wina bij gaischa no mateem un
gihmja, tilai no flimibas wahrdsinata ta isslatijahs lohiti
wahja un nespehzjiga; tomehr wina tapa no wiseem dsimts-

laudim augsti zeenita un mihkota, jo dauds reises ta ar fa-
wahm aishuhgshānahm bija daschu gruhtu fohdibu no scheem
nabadineem nowehrfusi. Manā, flaišta behrn-aulle, bija winas
firds luteklitis, winas fargafchānā ta bija fawus behrnus
no pat dsimshānas nodewusi.

Kahdā deenā bija generals atkal Maskawā atbrauzis.
Sawā lambari sehdedams plahpaja tas ar fawu regimentes
beedri, ar wirsneeku Dimitrijewu. Abi runaja, no garahm
sihtera pihpehm smehekdam, par daschadahm amata darischa-
nahm, kad Marfa ar abeem behrneem eenahja, lai tee preeksch
guleht eefchānas papinam ari labu nakti fazitu. Wir-
neeks to eeraudsijis bija kā apburts un newareja pahr tahs
leelu flaištumu deesgan isbrihnitees. Kad Marfa bij prohjam,
winsch fazija us generali:

„Waj dsirdi, Loris, es grihu tew labu andeli preekschā
list: Es tew dohschu fawu pawahru Basili, kuzsch fawu
amatu kahdā Anglu klubā ismahjies, un turklat lo ween
tu pagehri: dohd man Marsu par to.“

„Ne dohmaht ne,“ atbildeja generals ar fkarbu balfi.

„Labi,“ fazija wirsneeks tahlak, bes ka buhtu generata
fkarbu atraidischānu eewehrojis, „waj tu grihi manu stahts
kufcheri Paulu, kuzsch sirgus til labi mahl drefereht, manu
schuweju Mariju un wehl peedewahm manu staltako ehreli
Emiru?“

„Laid mani meerā! ne par desmit sirgeem, ne par desmit
dsimtslaudim, kuras ihpachibas tu ari pee wineem flawetu,
nedohhtu es tew to meiteni.“

Wina til laba un mihliga, mana feewa turpreti flima
un nespehzjiga fawus behrnus apkohpt. Kad man Manas
nebhutu, newaretu es neweenu stundu meerigi dsihwoht.“

„Bet tu peenemsi drihsumā faweem behrneem kahdu ffoh-
lotaju?“

„Pateesi, wehl schini mehnesi gaidu es kahdu Schweizeeti.
Bet tomehr meers man nebhutu, kad Marfa tohs nefargatu.
Kas war wifus fwekschneekus ihsti pasiht? Wini geld war-
buht til preeksch mahzischānas un newis preeksch behrnu-
apkohpschānas. Tur klah mana feewa Marsu nelad ne-at-
laishtu. Es tewi luhdsu par fcho leetu us preekschu wairs
nerunahht. Es dohdu tew walu no wifahm zitahm meitahm
weenu iswehletees un es grihu tew to ihsteno schinkohht.“

„Ne, es pateizohs; tilai fcho es grihu un neweenu zitu.“

Drihs pehz tam aishetoja generals us Peterburgu atpaka.
Mahjas, tē Maskawā, gahje wifš atkal pa wejam. Marfa
gahja atkal kā agraki ar abeem behrneem pastaigahht; daschu
reis ta sehdeja kohpā kareelē un brauze us kahdu smuku me-
schinu, kuru par Petrowska parku fawza, jeb staigaja pa
Maskawas pahdohtawahm fcho un to preeksch fawas paweh-
letajas eepirkdama, kura gandrihs nelad no mahjas ne-is-
gahja.

Tā staigadama wina apmekleja alasch tirgotaja Sidorowa
pahdohtawu, kuzsch ar sihdu un smalkem audektem andele-
jahs. Sidorows apdeeneja to ktru reisi pats ar pasemigu
laipnibu un pahrdewa winai tohs labakohs audeklus neta
wiseem ziteem. Winsch bija jaunš un smuks zilweks ar
gaischu bahribu un wifās dsihflās tam tezeja ihstas Kreewu
afinis. Weenā deenā winsch luhdsā Marsu, lai fchi no
leelmahtes atwehleschānu preeksch fcha isluhdsohht, ka tas drihl-

stetu pats pee leelmahtes no-eet un tai kahdu lohti dahrgu sihda drehbes gabalu parahdiht; turklaht tas ari peemineja, ka tam esohht kahda ihpafcha luhgshana, kuru tas griboht leelmahtei preefshâ likt. Marfa peemeldeja to generaleenei, kura ari atwehleja kaufmanam atnahkt.

Sidorows eenahja ar dahrgo sihda drehbi un masu kurwiti ar dahргеem faldumeem, kuru tas generaleenei par fshliribitu peedahwaja. Tad duhshu fanehmis ta us generaleeni fazija:

„Es mihleju Marfu! es sinu, ka wina ir dšimtszilwels! Kad Zuhš, zeeniga leelmaht, to atwehleet, un kad Marfai fshini leetâ nekas naw preti, tad es usnemohs par to sumu, ko Zuhš, shehliga leelmaht, pagehreet, winas brihwestibu nopirkt.“

„Al, mans draugs, Tu esi wihlees!“ atbildeja generaleene, „Marfa naw no maneem zeemateem, wina peeder manam wihram. Winaam tew wajaga tawu luhgshanu preefshâ nest. Wisej us wina darischanu kantori, tur tawu luhgshanu fawâ isdeenishkâ pasinojumâ usnems un tu warefi drihsunâ atbildi fagaidiht. Es tizu, ka tu ar Marfu laimigs buhfi. Tew ir laba flawa pilssehtâ, ka tu ne kad nepeedferees un fatu amatu gohdam ispildi. Ari es nefu leelu upuri preefsh tewis, jo man grubti nahkhs no fshihš meitenes fshirtees. Es wiku atfaukshu, un tu wari ar wina runaht.“

Marfa eenahje nosardama. Wina usmineja, kas bij notizis.

„Shis gohdigais tirgotajs, Marfa“ — fazija generaleene — „wehlahs tewi prezeht un grib tewi par brihwu ispiert.“

Kad tew fshini leetâ nekas naw preti, tad gribu es no fawas pufes wina luhgumu ar wehstuli pee mana wihra pabalstih.“

Meitene nolaida kaunigi azis un nosarka kâ magone.

„Waj Tu gribi?“ prasija wehl leelmahte.

Marfa nometahs preefsh tahs us zeemem un fshupstija winas rohlu. „Kastli, fudarina“ — ischulsteja wina — „wijâ fawâ dšihwibas laikâ es luhgshu Deemu par Tewi.“

Tirgotajs palohzijahs pateifdamees. Generaleene peesauza kantora fshriweri un fazija us to:

„Pasino generalam, ka tirgotajs Sidorows Marfu grib prezeht, un fohla par winas brihwibu 2000 rubl.“

„Waj tu gribi fsho sumu maksah?“ prasija wina tirgotajam. Generalis tew neko ne-atlaidihš; jo pehz ne-ilga laika winsch par weenu sulaini 1000 rubl. pagehreja.“

„Wisu, ko generata lungs pagehr.“ — atbildeja tirgotajs — „un wehl wairak es fohlu, kad ir wajadfigs.“

Pasinojums tapa kâ arweenu lohti weentefigi usnems:

Sinojums no 15ta Oktobra 1848tâ gadâ.

Sanehmu no Dawidones zeema: 10 wesumus feena, 12 maifus miltu, 15 wahtis auglu.

No Zwanowas zeema 4000 rubl. fanehmu. Us generata pawehli, ir sulainis Andreijs 14. Oktobert saldats tapis. Tirgotajs Sidorows fohla 2000 rubl par Marfas brihwestibu. Tirgotajs Martinows fohla 10,000 rubl. par to meschu pee Dawidowas zeema. Kutschers Ignazs ir padewees dserchanai un tagad ir astota deena, kamehr tas weenâ duluma dšihwo. Wefchereene Glaschla ir masu puiseni dsemdejusi.

Nedetu pehz fchi pasinojuma eesuhfifchanas atnahje fshahdas generata pawehles:

Generata lungs pawehl tirgotaja Martinowa fohlijumu

peekemt. Kutscheram Ignazam wajaga pehreenu dabuht un no Maslawas us Peterburgu kahjahm marschereht. Wefchereeni Glaschlu wajaga par strahpi us winas zeematu atpalk stelleht. Generalis pawehl, Sidorowa fohlijumu atmesi un Marfai tadeht, ka wina eedrohshinajahs fawai pawehletajai par tahdahm leetahm runaht, labu rahjeenu doht. Generata gribešhana ir fchi, ka Marfa nedrihst wina abas meitas agrali atstahht, kamehr tahs buhs 12. dšihwibas gadu aifšneegufshas. Kad fchi deena peenahls, tad generata lungs tai par winas nopelneem brihwibas grahmatu isdohs.“

Sidorows ar Marfu bija kâ ismifufshi par tahdu zeetu atraidifchanu un zelds mesdamees fuhdseja generaleenei fawas behdas, kura jaw bes tam par fawahm weltigahm puhlehm bija noslumusi. Sidorows fazija:

„No mana tirgošchanas eesahkuma esmu es 25,000 rubl. eekrahjis. Atwehleet man, shehliga leelmaht, ka es tohs no jauna par Marfu peedahwaju. Bes winas manai dšihwibai naw nekahda wehrtiba.“

Leelmahte pawehleja fsho jaunu peefohlijumu nahlofshâ pasinojumâ usnemt.

Ar nepazeetibu gaidita atbilde no Peterburgas ari drihsunama atnahje un skaneja tâ:

„Generata lungs pasinojumu no 16. Novembera fanemdams, ir lohti dufmigs tapis. Winsch negrib neko no Sidorowa peefotifchanahm dširdeht, bet pawehl turpreti to paschu no mahjas isfweest, kad tas usdrihsktetohs wehl reis tur rahditees. Wahrtu fargeem buhs to ar nuhjahm no pagalma aistreekt. Pee grubtas strahpes tohp Marfai aistleegts us preefshu par fsho leetu ar leelmahti runaht.“

Marfa raudaja gaušchi un eekrita beidsoht grubtâ fshimibi un kad beidsoht atspirga, tad isflatijahs lohti bahla un nowahrgufi. Sidorows pahrdewa fawas prezes un apnehmahs Maslawu atstahht. Gribedams fawas behdas remdeht padewahs winsch dserchanai un tâ zeloja no weena tirgus us ohtru. Wehlati tas aishghja us Sibiriju, tur pehz gaudeem us wezaku wehlešchanohs apprezejahs. Ar leelu pazeetibu un mihlestibu kohpa Marfa abus behrnus jo prohjam. Dschureis gan winas gihmis aptumšchojahs no fahpigahm atminahm un wina usluhloja abus behrnus ar nizinašchanu. Bet masee mehdsja tad arweenu prasih: „Waj mehš tew esam ko darijufshi? jeb ne-esam paklausijufshi?“ Un wina nehma tohs klehpi, aplampa un fazija: „Zuhš ne-eseet neko darijufshi. Tureet fawu Naniku arweenu mihtu.“ —

Astoni gadi bija tâ pagahjufshi.

Kahdâ deenâ eesauza generaleene Marfu fawâ gutamâ lambari un eedewe tai kahdu dokumenti. „Generalis fuhhta tew lihds ar fsho papihri tawu brihwibu. Tu wari muhs atstahht jeb palikt, kâ tew prahtam tiht.“

Marfa floginjaja ar asarahm fawas pawehletajahs rohlu, panehma dokumenti un aishghja us fawu lambari.

Winas sirds pulsteja dikti. „Tagad tu esi brihwa!“ gawileja winas sirds. Bet drihs apehaoja fsho preeku pagahjufcha laika atmina.

„Ko man geld tagad mana brihwestiba?“ fazija wina pee fewis. „Sidorowam ir zita feewa. Us kureeni buhs man eet? Gešchu es pee faweem wezakeem, kuzi wehl ir dšimts taudis, jo fshè newareschu tâ palihdseht, kâ to lihds fshim dariju.“ Wina nometahs preefsh fwehtbildehm zelds fawâ lambarinâ un luhdsja sifsnigi Deemu.

Pehz kahda brihſcha wina eenahja leelmahtes iſtaba ar meerigu ſirdi, ſulaini gribeja tai laimi wehleht, bet wina fazija:

„Schē nem ſcho papihri atpakal, man winſch wairs naw wajjadſigs. Tas nahf par wehlu. Gauj man watu palikt pee taweem behrneem, kamehr es dſihwoſchu.“

„To es tew paglabajſchu,“ atbildeja generaleene. „Paleez pee mums, bet uſ luhko fewi kà brihwu. Tai deenà, kuzà tu atkal ſcho papihri atpraſifi, gribu es winau tew atdoht.“

1874. gadà bija Marſa wehl par aukli pee generaleenes wezakahs meitas, kuzà ſawà laulibà jaw 3 behrnus bij dſem-dejuſi. Nu bija ta agrakaja wehrdsene diwlahrt brihwa, zaur ſawu dolumenti un zaur wiſpahrigu brihwlaiſchanu no 1862. gada. Wina bija 50 gadus weza, winaſ gihmiſ lai gan no wezuma aiſnemts, tomehr iſſlatijahs lohti ſkaiſts.

Generals ar ſawu laulatu draudſeni bija pa to ſtarpu miruſchi. Sidorowſ dſihwo tahtà Sibirijà. Palailkam tas atzelo uſ Peterburgu, kur wina dehli kà gwardu ofižeri deeneſtā ſtahw. Wina meitas ir apprezejufchi bagati tirgotaji.

Kad es kahdà deenà Newſki kapſehtā eegahju, kuzà patlaban kahdu bagatneeku glabaja, eefahku es wiſus kapu kruſtus un to wirſrakſtus apluhkoht. Tà peenahju es ari pee generala Gerſkowa kapa. Preeſteris un keſteris laſtja preekſch nelaika kahdu aiſluhgſchanu. Weena ſeewiſchka tur klahſt ſtahweja. Pehz beigtas Deewa luhgſchanas eefpeeda ta daſchus rubtus preeſteram rohlà, un uſlika ſkaiſtu puķu krohni uſ kapa.

Ta bija Marſa, kuzas peedſihwojumi man jaw ſen bija paſiſtami. „Kà“ faziju es, „Tu luhdi Deewu preekſch generala?“

„Al!“ atbildeja wina, „es eſmu ſen wiſas ſahpes aiſmiruſuſi, kuzas winſch man ſiſis. Tas bija pateſi Deewa prahts, ka man ſtarp teem ſemakajeem ſchihs paſaules bij ja-paleef. Warbuht tas bij labaki tã.“

Diwàs naktis eſmu es ſawu kungu ſapni redſejuſi. Marſa, Marſa! brehja winſch, es pagurſtu apakſch manas grehku naſtas. Tadeht es nogahju pee preeſtera un mehſ eſam par wina dwehſeli Deewu luhguſchi. Winſch zeekſch daudſ, jo winſch liſa daudſ ziteem zeekſt. Mana zeekſchana naw taht runas wehrtã. Taj Deewſ winau uſnem ſawà walſtibà un lai peedohd tam grehkus, kà es tam peedohdu.“

Pee ſchihs walodas bija uſ winaſ gihmja redſama ap-brihnojama augſſirdiba un paſchaiſleegſchana.

Marſa gahja arweenu uſ kapjehtu. Wina apmekleja ge-nerata kapu wairak neta wina iſtēni behrni.

Warbuht geld winaſ aiſluhgſchana tur augſchà diwlahrtigi. Chr. Rudſiht.

Roſalis deguns.

Frantiſchu rakſneeks Aleſanders Dima paſtahtia tahdu peedſihwojumu:

Tahs pirmahs deenas, kuzas Peterburga bija ſawu balto ſneega-uſwalku apgehrbuſe, bija preekſch manis it ſawadas deenas; jo wiſs bij man ſweſchſ.

Es nemas newareju peekuſt ar kamanahm braukt; jo tas man bij leekſ preekſ, fewi liktees pa zelu, kuzſch glums kà ſpeegelis, iſwiſinatees no ſirgeem, kuzi ahtri kà wehſch, ne-maſ nejuſdami kamanas ſwaru, tihri kà ar ſpahrneem uſ preekſchu ſchaujahs. Weenu deenu, kad laiſs waren jauks bij, lai gan gais ſ bij aukſtaks, kà es to wehl nekad nebiju peedſih-

wojis, es apwehmohs kahjahm pa pilſſehtu paſtaigahſ; es eekinohs leelà Aſtrachanas mehteli, eebahſu galwu kahdà ar ahdu iſſchuhſtã ſeemas-zevurē, aptinu ap kaſlu Raſchmires ſchali un iſgahju uſ eelu.

Gefahlumà gahja wiſs labi, es pats brihnijahs, ka tiſ maſ to aukſtumu jutu, un ſmejhohs pee ſewim par teem ſtah-ſteem, — kuzus par Kreewijas ſalnu biju dſirdejiſ; beſ tam es wehl preezojohs, ka nu man bij iſdewigs laiſs, ar auk-ſtumu apraſtees. Tomehr pehz kahda laika man iſlikahs, ka tee zilwekt, kuzus es fatiku, mani nemeerigi uſſlatija, tomehr neko uſ manis nefajidami. Bet drihſ weens kungs fazija, garam eedams: „Roſ!“ Tã ka es ne wahrdu pa kreewiſki nefapratu, dohmaju, ka tas nelohn, weena weenſilbiga wahrda deht atſtahtees un gahju uſ preekſchu. Pee eelas ſtuhra at-nahkuſcham, kahds kutſchers, kuzſch kà wehſch man garam laida, tomehr tureja par ſawu peenahkumu, man atkal uſ-fault: „Roſ, roſ!“ Pehdigi, Admiralitets plazi aiſſneegu-ſcham, kahds wihrs, ne wahrdu nefajidams, panehma piku ſneega, kehrahs man ap kaſlu un, eekam es to wehl buhtu warejiſ aiſlaweht, ſahka man ar ſneegu waigus un it ih-paſchi degunu no wiſa ſpehla beſt. Es to johlu tureju par waren ſliktu, ihpaſchi pee tahda aukſta laika, un rohku no keſchas iſwiljis, dewu wihram tahdu gruhdeenu, ka winſch deſmit ſohlus atpakal aiſwehlahs. Par nelaimi, warbuht ari par laimi preekſch manis, gahja diwi ſemneeki to zetu, kuzi mani kahdu brihdi iſſlatidami, man wirſu gahſahs un lai gan es preti turejohs, manas rohkas ſatureja, kamehr tas eekaitinatais, kuzam es to ſipro ſiteenu biju dewie, ohtru piku ſneega pajehla un man wirſu ſtrehja. Tagad manu neſpehziſu iſleetodams, winſch ſawu beſeſchana no jauna eefahka. Tomehr, lai gan man rohkas bij ſaturetas, mana rihtle bij brihwa; dohmadams, ka es eſmu kahda ſliktã johka jeb pahſkatiſchanahs upurs, es ar wiſu ſpehlu palihga ſauzu. Kahds wirſneeks peeſtrehja un praſija man ſrantſchu walodà las man kaitoht.

„Kà! mans kungs,“ eefauzohs wiſus ſpehkus ſanem-dams un tohs trihs wihrus atſtumdams, kuzi, it kà nelas nebuhtu notizis, kaiſijahs ſawu zetu tahtal eet; „waj Zuhſ neredſat, ko ſchee traſgalwi man padarijuſchi?“ — „Ro tad wini Zums darija?“ — „Bet wini ſahka mani ar ſneegu maſgahſ. Waj Zuhſ to par labu johlu eeraugat, ihpaſchi pee tahda laika kà tagad?“ — „Bet mans kungs, wini Zums,“ atteiza wirſneeks, „wini Zums daudſ laba darijuſchi.“ — „Kà tad tã?“ — „Zums teeſcham bij deguns noſalis.“ — „Apschehlojees,“ eefauzohs rohku uſ to apdraudetu weetu likdams. „Mans kungs,“ ſaka kahds garam gahjeis uſ wirſneeku, „jums deguns falſt.“ —

„Pateizohs, mans kungs,“ atbild wirſneeks un itin kà kad tas wiſs no ſewis ſapraſtohs, pajel piku ſneega un iſ-dara pee ſewis to paſchu darbu, kuzu tas nabaga zilwekſ man bij darijis, bet kuzam es to tiſ ſlikti biju atmaſſajis.

„Tas ir mans kungs, ka beſ ſcha zilweka . . .“ — „Zums nebuhtu wairs deguna“ teiza wirſneeks tahtal, ſawu degunu beſdams. . .

Un nu es tiſ dewohs tam zilwekam palat, kuzſch, dohma-dams, ka es to gribu kaut, ſahka ari ſkreet, tã ka es to muhſcham gan nebuhtu aiſſneediſ — jo bailes dara ſchiglas kahjas — ja kahdi, kuzi wiru ſkreenam un mani palat de-namees redſedami, nebuhtu zeeti ſagrahbuſchi.

Kad es peenahju, tad redseju ahtri runajam, laikam lai waretu isflaidbroht, ka tas nekahds launums ne-esoht, ko winsch darijis. Desmit rubli, kuras es winam dewu, wisu isflaidroja. Tas nabadsinsch butschjoja man rohku un weens no teem klast stahwedameem, kusch pa franziski mahzeja, darija mani usmanigu, lai es fawu degunu wehra lesoht. Es ari pa wisu laiku, kamehr Peterburga biju, deguna ne-aismirfu.

Wehl jo johzigaki, ne ta augfcham minetais Franzusis par Peterburgas salu, reis spreeda par salu kahds Afrikaneetis, nehgeris, kas us Siropu bija atwests un fawu muhschu wehl

nebija sneegu un ledu redsejis. Kad minetais nehgeris pirmo reis ledu eerandsija, tad winsch it behdigi issauza: „uhdens ir nomiris!“ un kad kahdu ledus gabalu rohla panehma un rohla sahla falt, tad winsch nesinaja falschonu zitadi apfimeht, ta ar teem wahrdeem: „man rohla deg.“

To paschu ir peedsihwojuschi ari pee ziteem deenwidneekem jeb fittas semes eedsihwneekem, kas no fala nelo nesinaja. Tee nu, seemelds nonahkuschi, un kad wineem fala (bija auffs), tad wini teiza, ka wineem esoht karstis.

— ieg. —

Gradi un feedi.

Wihlo Tahneek!

Winu puse aisupe daschadas behdas un daschadi preeki esoht lihds ar wehfu laiku eeradusches. Garais Meschamikelis, kas jaw fen bija eelaidees krumds, tagad atkal fahloht pa krohgeem rahditees, leelitees un schahdu notikumum stahstiht: Behrajam bijis ta bijis, tagad tschetri sohli atschgarnijski atkahpees stahwoht meera — tihri pohsis — tas sabihjees no blankas, ko laudis nefusch, gribedami to kahdai dsiki apbehdinatai atraitnei par laipu durwju preefscha nolikt. Kad nu muhsu zeema gans to redsejis, tad tas lizis to zittahrt derigu blanku nosweest grahmali un ta nu wisa zeema iszehluschahs leelas behdas, ko nu lai dara. Par laimi fainneeks no muhschas pahrnahldams to redsejis un teizis „tahdu derigu dehta gabalu newaijaga grahmali atstah, tas neklahjajs, tadeht noleezeet to sawa weeta“ — nu atkal fagehles leels trohfnis un ar mohlahm warejuschi tilt flaidriba. Ziti stahstijusch, ka zeema gans to pawehlejis. Tadeht fainneeks palizis dusmigs un sohlijis ganu atlaist, kad tas wehl tahdas blehnas darischoht. Kad nu wehl tee stahstijusch, ka gribejuschi kahdai atraitnei laipu taifiht, tad fainneeks teizis, ka tas deesgan labi esoht nodohmahs, bet schi blanka laipai par flahdi, lai labati sem wina kuplas leepas preefsch atraitnehm un bahrineem ustaisoht schuhpuli, ka tee pehz deenas karstuma te dsestra weetinä waretu atdufetees. Nu wisi zeema laudis flawejusch fawu fainneeku un faufusch urah! Bet garais Meschamikelis to redsedams schahwees krogga eelscha un tur mums zekineekem splaudidams stahstija, zil nepareisi fainneeks darijis, gana padohmu neklausidams, jo lihds nabagu laischoht pirti, tad tuhdat dohdotees us lahwas un tapat daroht ari atraitnes un ziti tahdi, un kad nu winus ta pazeenajoht, kas tad gan gala goidams. Te kahds eesauzees: „Meschamikeli, laidees til atkal krumde!“ us to nu iszelahs negehligs trohfnis, Meschamikelis sahla taifiht duhres un mehs laidamees pa durwim laula un ta tad nesinam, kas notika. Til dauds tew scho-reis, zita reisa atkal zitu.

Taws Eihjineeks.

Mescha-eks un zekineeks.

(Teika.)

Kahds zekineeks, kas seemas-laika zaur beesu meschu gahjo, eegahja kahda mescha-elka buhdina un luhdsahs, lai wehloht winam fasilditees. Eks, kas zilweku nekad nebija redsejis, winu labi usnehma, usluhra uguni un pazeenaja to ar filtu

peenu. Kamehr eks nodarbojajs uguni usfurnadams, winsch manija, ka wina weesis us saweem pirsteem dwaschu puhta. Winsch prassja: „Kapehz tu to dari?“ Zekineeks ahtri atbildeja: „Lai rohlas fasilst.“ Kad nu eks tam pasneedsa blohdu ar karstu peenu, tad winsch redseja, ka weesis atkal us peena puhta. Winsch brihnodamees prassja: „Kapehz tu us peenu puht, waj gribi, lai winsch wehl karstaks tohp?“ Zekineeks atbildeja: Ne, es tagad puhfchu, lai peens atdseest.“ Eks eesauzajs: „Al! kad ta ir, tad man ar tahdu naw nekahda data, kas no weenas paschas mutes war karstu un auffsu ispuhst!“ un isosina zekineeku no sawas buhdas.

M. Th.

Atkal weeta.

Jahnis. Kur tu, Behteri, ar tahm mehtrahm schausi?
 Behteris. Us mahjahm, tehwozi, us mahjahm!
 Jahnis. Ko tad ar til dauds mehtrahm dariji?
 Behteris. Sawu namu puschlosim.
 Jahnis. Namu puschlosim? kas tad nu par gohda deenu?
 Behteris. Leela gohda deena, tehwozi, leela gohda deena.
 Jahnis. Kahdus swehtkus tu tad swehtisi?
 Behteris. Atjaunoschanas swehtkus, tehwozi, atjaunoschanas.
 Jahnis. Kas par atjaunoschanu, ko muldi?
 Behteris. Skohlas papum meldinu atjaunoschana, tehwozi, meldinu.
 Jahnis. Klaus, Behteri, ar tewi wairs naw riktigi.
 Behteris. Nela, tehwozi, ir gan riktigi.
 Jahnis. To es netizu!
 Behteris. Citat, tehwozi, klausitees, gan tad tizefeet!

Leela gudriba.

Tehws. Tu jaw 10 gadus Lehrpata studeere un wehl ne-efi eksameni nolizis. Ra tas nahlahs? Ziti 4 lihds 5 gadu laika teel gatawi.

Dehls. Rau tehws, es esmu til gudrs un mahjits, ka profesori eksamineeredami mani wairs nespehi saprast, un tapahz newaru eksameni nolikt.

Tehws. Ta tas ir, — nu tad ir laiks, ka tewi is augstflohlas isnemu, ja zitadi paliksi til gudrs, ka ari es tewi wairs newareschu saprast.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plates.